

New Babylon
Bezuidenhoutseweg 57
2594 AC Den Haag

Postbus 11756
2502 AT Den Haag
telefoon (070) 515 30 00
www.pelsrijcken.nl

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en notarissen

27 OCT 2011

EBH Elshof Advocaten
De heer mr. J. Hiemstra
Postbus 1010
2600 BA DELFT

onze ref. ED/JdM/10035883
uw ref. -
inzake Gemeenteraad Delft / advies
referendumverzoek

E.J. Daalder
advocaat
t (070) 515 37 17
f (070) 515 30 76
ej.daalder@pelsrijcken.nl

19 oktober 2011

Te uwer kennisneming hierbij

een kopie van mijn brief van vandaag aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Den Haag.

Toegezonden door
E.J. Daalder

New Babylon
Bezuidenhoutseweg 57
2594 AC Den Haag

Postbus 11756
2502 AT Den Haag
telefoon (070) 515 30 00
www.pelsrijcken.nl

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en notarissen

Bezorgen

Rechtbank Den Haag
Sector Bestuursrecht
De voorzieningenrechter
Prins Clauslaan 60
2595 AJ DEN HAAG

onze ref. ED/JD/10035883
uw ref. 11/7865
inzake Gemeenteraad Delft / advies
referendumverzoek

E.J. Daalder
advocaat
t (070) 515 37 17
f (070) 515 30 76
ej.daalder@pelsrijcken.nl

19 oktober 2011

Geachte heer, mevrouw,

Bij brief van 11 oktober 2011 hebt u mij verzocht namens de Raad een verweerschrift in te dienen. Ik heb u de op de zaak betrekking hebbende stukken op 17 oktober 2011 toegezonden. Met verwijzing naar die stukken merk ik, in reactie op het verzoek voorlopige voorzieningen, namens de Raad het volgende op.

Achtergronden

Het verzoek voorlopige voorziening ziet op de besluitvorming over de voorgenomen bouw van een nieuw stadskantoor in de gemeente Delft. De bouw van een nieuw stadskantoor maakt onderdeel uit van groot infrastructureel project, dat onder meer voorziet in de aanleg van een spoorwegtunnel en een nieuw NS-station. De voorbereiding voor de bouw van het nieuwe stadskantoor verkeert op dit moment in de aanbestedingsfase: de aanbesteding is op 23 september 2011 op de aanbestedingskalender gepubliceerd.

Verzoekers, inwoners van de gemeente Delft, zijn tegenstanders van de voorgenomen bouw van het nieuw stadskantoor. Zij zijn van mening dat een raadgevend referendum

over de voorgenomen bouw van het stadskantoor moet plaatsvinden. Omdat ingevolge de Referendumverordening Delft 2009 een raadgevend referendum slechts mogelijk is tegen een voorgenomen besluit van de Raad hebben drie leden van de Raad, de heren Van Oort, De Wit en Stoelinga, op 20 juli 2011 een initiatief raadsvoorstel ingediend (**gedingstuk 2**). Dat voorstel hield in dat de Raad zou besluiten dat geen nieuw stadskantoor zal worden gebouwd.

Naar aanleiding van dit raadsvoorstel hebben verzoekers op 8 augustus 2011 een verzoek tot de Raad gericht om een besluit te nemen om een referendum te houden (**gedingstuk 3**). Ingevolge artikel 8, eerste lid, Referendumverordening Delft 2009 adviseert de Referendumkamer over de toelaatbaarheid van het onderwerp. Het College van B&W heeft in een brief van 17 augustus 2011 aan de voorzitter van de Referendumkamer verzocht om negatief te adviseren over het referendumverzoek van verzoekers (**gedingstuk 4**). Op 23 augustus 2011 heeft de Referendumkamer geadviseerd dat (i) honorering van het referendumverzoek geen verkapt raadplegend referendum is, (ii) evenmin sprake is van een referendum over de begroting en (iii) aangegeven dat uit de aan de Referendumkamer ter beschikking staande informatie niet blijkt dat de vereiste spoed zich tegen het houden van een referendum verzet en heeft de Raad geadviseerd om dit nader te onderzoeken (**gedingstuk 5**).

Op 23 augustus 2011 heeft de burgemeester een raadsvoorstel ingediend om het verzoek van verzoekers in te willigen en over te gaan tot de volgende stap in de referendumprocedure (**gedingstuk 6**). In een aanvullend advies van 30 augustus 2011 heeft de Referendumkamer geadviseerd dat eerdere besluiten over de bouw van het nieuwe stadskantoor geen belemmering vormen voor honorering van het referendumverzoek van verzoekers (**gedingstuk 7**).

Het voorstel een referendum te houden is, evenals het initiatief-voorstel van 20 juli 2011 besproken in de raadscommissie SVR van 20 september 2011 en in een vergadering van de Raad van 22 september 2011 (**gedingstuk 9**). Na afloop van het raadsdebat heeft de Raad in meerderheid besloten om (i) het verzoek om een referendum te houden over het ontwerpraadsbesluit "Geen nieuw stadskantoor bouwen" niet in te willigen en (ii) het initiatiefvoorstel "Geen nieuw stadskantoor bouwen" af te wijzen (**gedingstukken 10 en 11**).

Verzoekers hebben op 7 oktober 2011 bezwaar gemaakt tegen het besluit van de Raad om geen referendum te houden en voor zover mogelijk en nodig ook bezwaar gemaakt tegen het besluit tot afwijzing van het initiatiefvoorstel "Geen nieuw stadskantoor bouwen".

Het verzoek voorlopige voorzieningen

In het verzoek voorlopige voorziening wordt de voorzieningenrechter gevraagd:

“een voorlopige voorziening te treffen in die zin dat het besluit tot afwijzing van het initiatiefvoorstel “Geen nieuw stadskantoor bouwen” (...) wordt geschorst.”

Voorts wordt de voorzieningenrechter verzocht te bepalen dat:

“alle activiteiten worden opgeschort in de besluitvorming rondom het stadskantoor, met uitzondering van de behandeling van het bezwaarschrift, tot zes weken nadat de gemeenteraad op het bezwaarschrift heeft beslist, gericht tegen de raadsbesluiten d.d. 22 september 2011, tot afwijzing van het inleidend verzoek een referendum te houden, alsmede tot verwerping van het initiatiefvoorstel “Geen nieuw stadskantoor bouwen”.

Daarmee wordt door verzoekers (slechts) verzocht een voorlopige voorziening te treffen ten aanzien van het besluit om het initiatiefvoorstel “Geen nieuw stadskantoor bouwen” niet in te willigen. Gelet op artikel 8:81 Awb kan een voorlopige voorziening slechts worden getroffen ten aanzien van een besluit in de zin van artikel 1:3 Awb. Het besluit van de Raad om afwijzend te beslissen op het voorstel van drie leden van de Raad geen nieuw stadskantoor te bouwen, is geen besluit in de zin van artikel 1:3 Awb. Aan het besluit zijn geen rechtsgevolgen verbonden. Het betreft een politiek besluit dat slechts werking heeft in de politieke verhoudingen tussen de Raad en het College van B&W en komt neer op politieke steun voor het College om verder te gaan met de voorbereiding van procedures die moeten leiden tot de bouw van het nieuwe stadskantoor.

Zelfs wanneer ten aanzien van het besluit tot afwijzing van het initiatiefvoorstel “Geen nieuw stadskantoor bouwen” wel een voorlopige voorziening zou kunnen worden getroffen, kunnen dat slechts voorzieningen ten aanzien van het verwerend bestuursorgaan betreffen. De gevraagde voorziening heeft betrekking op “de besluitvorming rond het stadkantoor” en daarmee op door het College van B&W nog te nemen besluiten. Gelet op het connexiteitsvereiste kan de voorzieningenrechter een dergelijke voorziening niet treffen.

Naar het oordeel van de Raad zijn verzoekers dan ook niet-ontvankelijk in hun verzoek om voorlopige voorzieningen dan wel moet het verzoek op deze grond worden afgewezen.

Reactie op het verzoekschrift

Ik zal namens de Raad ter zitting reageren op het verzoekschrift. Vooruitlopend daarop merk ik het volgende op.

Voor zover een beslissing van de Raad om geen raadgevend referendum te houden al is aan te merken als een besluit in de zin van artikel 1:3 Awb – de Raad refereert zich ter zake aan het oordeel van de Voorzieningenrechter – is van belang dat een beslissing omtrent het al dan niet houden van een referendum in eerste instantie een politiek besluit is. Het is aan de Raad als democratisch gekozen orgaan van de gemeente om te beslissen of er aanleiding bestaat een voorgenomen besluit van de Raad aan een raadgevend referendum te onderwerpen. Dat vertegenwoordigers van de fractie in het debat van de Raad van 22 juli 2011 uitspraken van politieke aard hebben gedaan is niet meer dan voor de hand liggend. Juridisch is slechts relevant of het besluit van de Raad om het verzoek om een referendum te houden niet in te willigen zich verdraagt met de bepalingen van de Referendumverordening Delft 2009. Artikel 3, tweede lid van de Referendumverordening Delft 2009 noemt de concept-raadsbesluiten die geen onderwerp zijn van een referendum. In artikel 3, tweede lid onder i worden daartoe "besluiten met een spoedeisend karakter" genoemd. De vraag of sprake is van een besluit met een spoedeisend karakter is, anders dan een aantal van de andere in artikel 3, tweede lid, Referendumverordening Delft 2009 genoemde besluiten in relevante mate politiek van aard. Dat betekent dat de Raad bij een besluit dat geen referendum wordt gehouden vanwege het spoedeisend karakter van het voorgenomen besluit een zeer grote mate van beoordelingsvrijheid geniet. Voor rechterlijke interventie is in die gedachtegang slechts in zeer bijzondere gevallen aanleiding.

De Referendumkamer heeft bij brief van 14 oktober 2011 op de inhoud van het bezwaarschrift gereageerd en daar kanttekeningen bij geplaatst. Een afschrift van de brief van de Referendumkamer leg ik hierbij over (**bijlage 1**).

Mede gevolg gevend aan het advies van de Referendumkamer hebben de raadsleden zich tijdens het debat van 22 september 2011 uitgelaten over de vraag of naar hun oordeel sprake was van een besluit met een spoedeisend karakter dat zich tegen inwilliging van het referendumverzoek verzet. Het College heeft over de noodzaak om voort te gaan met de voorgenomen bouw, door middel van de verantwoordelijke wethouder, een standpunt ingenomen. Dat standpunt is onder meer gebaseerd op een uitvoerig rapport van Ernst & Young Accountants (het zogenaamde verificatieonderzoek; **gedingstuk 8**). Mede op basis van de conclusies in dat onderzoek is het merendeel van de leden van de Raad tot de conclusie gekomen dat de kosten van vertraging, die door Ernst & Young zijn berekend op € 3 miljoen per maand, zodanig zijn dat voor inwilliging van het verzoek tot het houden van een

referendum geen grond bestaat in verband met het spoedeisend karakter. Daarbij is de Raad er op basis van mededelingen namens het college van uitgegaan dat het houden van een referendum tot opschorting van de activiteiten met betrekking tot de bouw van het stadskantoor zou moeten leiden, zoals ook door verzoekers is beoogd. De als **gedingstuk 9** overgelegde handelingen van de vergadering van 22 september 2011 bevatten, anders dan verzoekers stellen, de motivering voor het besluit van de Raad. Door aldus (in grote meerderheid) te oordelen heeft de Raad niet in strijd met de Referendumverordening Delft 2009 of beginselen van behoorlijk bestuur gehandeld.

Nu het besluit het verzoek om een referendum te houden niet in te willigen niet onrechtmatig is bestaat er in de opvatting van de Raad geen reden tot het treffen van een voorlopige voorziening.

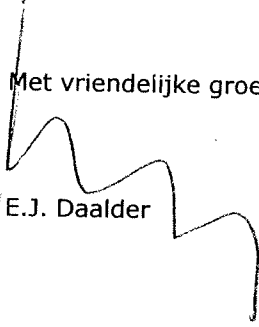
Conclusie

Namens de Raad verzoek ik u dan ook het verzoek van verzoekers tot het treffen van een voorlopige voorziening af te wijzen; kosten rechtens.

Een kopie van deze brief zend ik aan mr. Hiemstra, gemachtigde van verzoekers.

Met vriendelijke groet,

E.J. Daalder

Bijlage 1

Aan de leden van de commissie Spoorzone, Verkeer en Ruimte

VERZONDEN: 14 OKT. 2011

Datum	Onderwerp
6 oktober 2011	Extra informatie verkeer in Delft Zuidoost
Ons kenmerk 1184085	
Uw brief van	
Uw kenmerk	
Bijlage 1	Geachte commissieleden,

In de commissievergadering SVR van 1 september jongstleden heeft wethouder Guldemond u toegezegd te komen met een korte notitie naar aanleiding van de LVVP-maatregelen in TU-Noord. Bijgaand vindt u onze bevindingen.

Achtergrond

Het MER Delft Zuidoost bevat het Voorkeursalternatief (VKA), waarin de ontwikkelingen staan beschreven die wenselijk en mogelijk zijn in Delft Zuidoost. Het MER geeft randvoorwaarden mee aan die ontwikkelingen. Die randvoorwaarden betreffen onder andere verkeersmaatregelen. Parallel aan het voorbereiden en opstellen van bestemmingsplannen wordt er gewerkt aan het uitwerken en borgen van de randvoorwaarden, waaronder de verkeersmaatregelen.

Het MER stelt dat de ontwikkelingen in het VKA mogelijk zijn binnen de reeds geplande LVVP maatregelen, met daarbij 3 nieuwe maatregelen (waaronder stimuleren van openbaar vervoer). Bij de update van het LVVP in juni 2011 zijn die 3 maatregelen uit het MER toegevoegd aan het LVVP. Daarnaast is ervoor gekozen om tot en met 2014 juist die maatregelen te financieren die in TU-Noord zorgen voor de vastgestelde ontsluitingsstructuur, zodat we daarmee anticiperen op de uitvoering van de gewenste bouwprogramma's.

Uw commissie heeft gevraagd om de uitwerking van enkele geplande maatregelen (aanpassing Poortlandplein en Mijnbouwstraat) nogmaals kritisch te bekijken en te bezien of er binnen de gestelde MER kaders nog mogelijkheden zijn voor aanvullende maatregelen, met als doel minder

verkeer via met name de Sebastiaansbrug en Julianalaan noord te laten rijden.

Overwegingen algemeen

Wanneer de route door TU-Noord minder aantrekkelijk wordt gemaakt en het verkeer via andere routes wordt gestuurd, kan dit op die andere routes tot vergelijkbare problemen leiden, bijvoorbeeld op de Oostsingel/Stalpaert van der Wieleweg, waar uit milieuoogpunt ook weinig marge voor verkeerstoename bestaat. Uit verkeersberekeningen is gebleken dat ook de Schieweg – Engelsestaat en de Reineveldbrug meer verkeer zullen krijgen indien de verkeersroutes via TU-Noord ontlast worden. Met betrekking tot milieubelasting voldoen alle plannen voor Delft Zuidoost aan de wettelijke eisen. Dit betekent dat de overheid geen dwingende middelen heeft om maatregelen te nemen met het doel de milieubelasting te verminderen.

Overzicht van mogelijke aanvullende maatregelen.

Hieronder worden de verschillende maatregelen weergegeven die *aanvullend* op het LVVP en het MER kunnen worden genomen om de route door TU-Noord minder aantrekkelijk te maken voor autoverkeer¹.

1. Maatregel: hoofdroutes conform Ruys de Beerenbrouckstraat, daarnaast gefaseerde invoering van 30 km/h in de wijk.

Verwacht effect: minder vlotte route door TU-wijk waardoor verkeer andere routes gaat kiezen.

2. Maatregel: Parkeergarage als P+R-voorziening in de buurt van lijn 19 (bijvoorbeeld op de voormalige Bouwkundelocatie). Deze maatregel wordt in een breder verband opgepakt: vanuit Cleantech Delta wordt in het kader van TICD onderzocht hoe een combinatie van P+R, "het nieuwe werken", slimmere stedelijke distributie en slimmere bouwlogistiek bijdraagt aan een betere bereikbaarheid. TNO gaat hier in samenwerking met de gemeente de komende maanden uitgebreid onderzoek naar doen.

Verwacht effect: De locatie van de parkeergarage is bepalend voor de routekeuze van de automobilist. Er zal meer verkeer via Kruithuisweg rijden en minder via Sebastiaansbrug en Julianalaan noord. Bovendien zal verkeer met bestemming centrum ook van de P+R gebruik kunnen maken.

3. Maatregel: Bewegwijzering verbeteren.

Verwacht effect: De maatregel beïnvloedt de routekeuze. Centrumbezoekers kunnen naar de Koepoortgarage geleid worden en TU-verkeer kan via TU-Zuid (Technopolis) naar de Rotterdamseweg geleid worden. Door beide maatregelen wordt de route richting de Sebastiaansbrug ontlast.

¹ Het toevoegen van een VRI op het kruispunt Zuidplantsoen / Schoemakerstraat draagt ook bij aan deze doelstelling, deze maatregel is al opgenomen in het LVVP

Datum
6 oktober 2011
Oms kenmerk

4. Maatregel: Sobere rotonde op het Poortlandplein. De rotonde zoals die is getekend als conceptontwerp (bijlage 1) heeft een capaciteit die toereikend is voor de benodigde verkeersafwikkeling. Er is bewust niet gekozen voor een ander type rotonde met een grotere capaciteit met het oog op de verkeersaanzuigende werking die dat eventueel kan hebben. Een rotonde met een nog kleinere capaciteit is met het oog op de doorstroming en de milieubelasting die dat met zich meebrengt, ook met het oog op het MER, niet verantwoord. Als het ontwerp voor het Poortlandplein in hoofdlijnen bekend is start de uitwerking van de Mijnbouwstraat. Voor dat project is de vormgeving van het Poortlandplein een randvoorwaarde.

Het tijdpad voor de fysieke maatregelen is afhankelijk van de planning voor de werkzaamheden aan de Sebastiaansbrug; er wordt zoveel mogelijk gecombineerd om overlast te voorkomen. Voor de niet-fysieke maatregelen zijn inmiddels onderzoeken gestart.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en stellen voor de toezegging af te doen.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Delft,

 , burgemeester

M.C. Junius

, secretaris

drs. T.W. Andriessen

